

Sak 11/juni2019 Digitalisering av vitnemål

OsloMet:

Gevinster ved digitalisering av vitnemål:

- store ressursbesparelser i form av utskrift, signering, stempeling, pakking og utsendelse av vitnemål, samt utgifter til vitnemålspapir og porto

Hvem signerer:

- BA og MA: dekan og instituttleder
- Phd: Rektor og dekan
- Grunnlag for vitnemål: studiekonsulent

Ved OsloMet er det fakultetene som håndterer all registrering i FS mht Vitnemål, utskrift og pakking. Sentralt tar seg av å opprette og vedlikeholde brevmalene for vitnemål og DS, samt å bestille og fordele vitnemålspapir.

Mvh
Gro

UiS:

Her kommer noen kommentarer fra UiS på digitalisering av vitnemål:

Gevinster ved digitale kvalifikasjoner:

- Bruker i dag om lag ett årsverk på vitnemålsarbeidet sentralt. Om det digitaliserer vil arbeidsmengden blir betydelig mindre. Største utfordringen da blir å få automatisert gradfangst (nattjobb). Hvis det skjer kan arbeidstiden gå betraktelig ned til kanskje ca 30 min pr. dag og vi trenger ikke å ha en egen stilling til kvalifikasjoner. Hovedarbeidet da vil være koordinering av tekster som skal stå på kvalifikasjon/vitnemål/DS.

- Arbeidet som kan gå ut ved digitalisering er utskrift, signering, og pakking
- Redusere arbeidsmengde til dekanene og fakultetsdirektørene på de ulike fakultetene.
- Reduserer kostnader ved materiell som papir, konvolutter osv
- Vanskeligere å forfalske
- Spare portoutgifter
- Mindre feil ved utsendelser, forsvinninger i postgang m.m.
- Kandidatene får sin kvalifikasjon raskere med digital signering (det tar ofte opp til 3-4 på sommeren å få signaturene fra fakultetet).

Ved å digitalisere vitnemålet regner vi med å kunne spare minst 1/2 årsverk, og i tillegg utgifter til papir/konvolutter/porto/mapper m.m., ca kr. 40-50 000,- årlig.

Vi ser ingen negative konsekvenser av digitaliseringen.

Beskrivelse regelverk:

På UiS er utskrift av kvalifikasjoner lagt til sentral administrasjonen (med unntak av ett fakultet).

Arbeidsoppgavene til de som jobber på sentralt vitnemålskontor er i hovedsak koordinering av tekster til kvalifikasjoner/DS og signering/stempeling av disse. Vitnemål sendes med internpost til 6

ulike fakultet for signering av fakultetsdirektør og dekan og returneres til vitnemålskontoret for utsendelse. Kvalifikasjoner sendes uten sporing i Norge, med sporing til utlandet. Tilslutt legges utsendelsesdato inn i FS.

Fakultetene har ansvar for at studentenes utdanningsplan er godkjent, og for å levere tekster til bruk på kvalifikasjoner/DS.

Vi finner ikke noe i regelverket vårt som gjør at ikke kan digitalisere.

Vennlig hilsen
Tor

UiA:

Ved Universitetet i Agder utstedes vitnemål fra Eksamenskontoret, som hos oss er en fellesadministrativ tjeneste. Forsiden signeres fysisk av en av viserektorene, samt den på eksamenskontoret som har produsert vitnemålet. Sistnevnte signerer også side tre av vitnemålet.

Rent praktisk foregår dette ved at eksamenskontoret oppretter et fast sted med stol, bord, penn og en bunke vitnemål, hvor en av våre viserektorer stikker innom daglig - gjerne på vei til eller fra jobb - og tar for seg bunken. Vi benytter ikke signaturstempel, jfr Mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg fra UHR

Side 2-tekstene sendes fakultetene for gjennomgang og evt endringer, men registreringen av disse skjer ved Eksamenskontoret.

De viktigste punktene fra regelverket:

- # Utstedelse av vitnemål forutsetter at minst 60 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, er avlagt ved Universitetet i Agder, jf. forskrift om godskriving av høyere utdanning § 2. Styret kan gjøre unntak fra dette kravet for fellesgrader.
- # Vitnemål utstedes normalt på norsk. Universitetet avgjør om det for studieprogram som tilbys på engelsk, skal utstedes vitnemål på norsk eller engelsk.
- # Kun endelig karakter i et emne påføres vitnemål og karakterutskrifter, delkarakterer påføres ikke.
- # Vitnemål for oppnådd grad utstedes når kravene i utdanningsplanen er fullført. En student kan reservere seg mot å motta vitnemålet i inntil to semestre etter oppnådd grad. Det enkelte vitnemål utstedes bare en gang. Etter søknad kan universitetet ved tap av vitnemål utstede duplikat.

Hilsen Dag Olav

HK:

Vår eksamensleder sier:

"Jeg synes de andre skolene (les UiO og Vestlandet) har formulert punktene meget bra og kan ikke se at vi har noe å tilføye der annet enn det jeg sendte deg tidligere i dag:

Når det gjelder kostnader, er det vanskelig å beregne fordi vi bestiller inn materiell til mer enn en periode, samt at det er vanskelig å skille ut hvor mye porto utsendingene kommer på.

Med fokus på GDPR og personvern, ser vi det som risikabelt å sende ut vitnemål med vanlig post. Dette verdipapiret kan komme i hendene på uvedkommende, særlig hvis studenten har flyttet. Eksamensteamet mottar mange henvendelser fra studenter som ikke har fått vitnemålet sitt på tross av at det er produsert og sendt med post.

Tidligere praksis

Tidligere har eksamensteamet sendt ut vitnemål på papir fortløpende etter fullført grad til studentens semesterregistrerte adresse. Vi har hatt betydelige utfordringer med denne praksisen. Det har vært meget ressurskrevende for administrasjon, og systemet har hindret studentene i å få den kvaliteten og den servicen som de skal ha:

- . Det er ikke registrert når vitnemålet blir sendt, bare når det er skrevet ut
- . Ingen bekreftelser i systemet på at vitnemålet faktisk har blitt sendt, kun skrevet ut
- . Mange feilsendinger grunnet endring av semesteradresse (vi fikk nærmere 300 vitnemål i retur sist høst)
- . Masseproduksjon av fysiske vitnemål til flere hundre studenter er svært ressurskrevende; dyrt materiell, mye manuelt arbeid
- . Manuelt arbeid medfører dessverre feil som f.eks. at DS sendes til feil student/feil studenter

Gevinster ved digitalt vitnemål:

- . mottar vitnemålet sitt når de har behov for det
- . kan formidle det til andre ved å gi tilgang i portalen
- . oppfyller kravet til personvern
- . mindre sjanser for forfalskning
- . sparer miljø
- . reduserer utgifter til vitnemålsark
- . reduserer arbeidsmengden til de ansatte
- . reduserer muligheten for å legge ved annen persons DS/vitnemål
- . reduserer muligheten for sending til feil adresse
- . reduserer muligheten for at vitnemålet kommer i feil hender

Høgskolen Kristiania og Fagskolen Kristiania vil fortsatt utstede vitnemål på papir til studenter som anmoder om dette. Studentene må da fylle ut et elektronisk skjema på hjemmesidene våre, med "anmodning om vitnemål". Vitnemålet blir da sendt i posten, kostnadsfritt, til adressen som studenten oppgir i skjemaet. Eksamensteamet vil etterstrebe å sende vitnemålet i løpet av 5 virkedager etter at vi har mottatt bestillingen.

Ved å innføre at det må anmodes om å få tilsendt papirutgaven av vitnemålet, oppnår vi i tillegg disse gevinstene:

- . enklere å fange opp studenter som fullfører etter kontinuasjon
- . effektiviserer saksbehandlingen
- . kan spore hvor i prosessen bestillingen er

Med vennlig hilsen
Henrik Røneid

USN:

Kost/nytte

Når det gjelder kost/nytte, viser vi til svaret fra UiO. USN har om lag samme volum. I tillegg vil vi innsparinger fordi ikke dekanen nødvendigvis befinner seg på samme sted som studieveileder.

Fakultet: Studieveileder på det enkelte studieprogram er ansvarlig for følgende:

Legge inn vitnemåls- og DS-tekster og vedlikeholde disse i samarbeid med programkoordinator Gjøre nødvendige forberedelser før vitnemålsproduksjon (gå gjennom utdanningsplan, innpasse eksterne emner, legge inn individuelle merknader etc.) Opprette oppnådd kvalifikasjon Overføre oppnådd kvalifikasjon til protokoll Skrive ut vitnemålene Stemple og signere vitnemål Send vitnemål til dekan for signering Send vitnemål i posten, så sant de ikke skal deles ut på vitnemålsseremoni

Sentralt: Seksjon for studieadministrative tjenester sine oppgaver:

Opprette og vedlikeholde kvalifikasjoner i bildet Kvalifikasjon Opprette og vedlikeholde brevmalene for vitnemål og DS Bestille og fordele vitnemålspapir

Hvem signerer:

På forsiden: Dekan og studieveileder

Grunnlag for vitnemål: Studieveileder

Angitt sted på DS: Studieveileder

Hvor stemples det:

Vitnemål: Kun på grunnlaget

DS: Kun på angitt sted

Vil regelverk måtte endres når digital signering tas i bruk.

Vi tror ikke det.

Hilsen Hans Jacob

HVL:

Her følger svar fra noen av de som har ansvar for vitnemål hos oss:

- Beskrive regelverk: hvem gjør hva sentralt/lokalt, hvem skal signere, må regelverk endres når digital signering tas i bruk. Fint om dere alle kan lage en beskrivelse slik at vi får en viss oversikt til å starte med, gjør det dere rekker innen fristen.

Vitnemålstekster blir lagt inn i FS av fakultetsadministrasjonen. Fakultetsadministrasjonen har ansvar for å gå gjennom utdanningsplanene til avgangsstudenter for å se at de er klar for vitnemålsutskrivning. I dag varierer det mellom studiestedene om vitnemål skrives ut av fakultetsadministrasjon eller fellesadministrasjon. Oppgaven er tenkt lagt til fellesadministrasjonen fremover (Eining for eksamen).

Saksbehandler og dekan (eventuelt stedfortreder) signerer vitnemål. Kan ikke se at regelverk trenger å endres når digital signering starter.

- Beskrive kost/nytte av å bli kvitt papirutgaven.

Sparer penger og arbeid. Det er en stor logistikkutfordring å pakke og sende ut alle vitnemålene, vi leier inn ekstrahjelp til dette arbeidet.

Utfordrende å få signatur fra dekan siden dekan holder til på ett studiested mens vitnemål skrives ut flere steder. Mange vitnemål å signere. Dekan/stedfortreder starter av og til på ferie før alle vitnemål er utskrevet. Det vil også være en fordel for studentene å få vitnemålet raskere, for eksempel i forbindelse med opptak til videre utdanning.

Dersom disse beskrivelsene er omfattende nok så kan jo i så fall vi være en av 2-3 institusjoner J

Vennlig hilsen
Kjetil Hågenvik

UiO:

UiO har sett på spørsmålene og svarer på begge to.

Kost/nytte av å bli kvitt papirutgaven

Nytte

- spare arbeidstid til signatur på ca. 5000 vitnemål per år for UiOs fakultetsledelse
- spare arbeidstid for studieadministrasjon på fakultetene til utskrifter, sørge for signaturer, pakking
- spare vitnemålpapir, konvolutter
- spare portoutgifter

Andre positive effekter av digitalt signerte vitnemål

- gjør vitnemålet tilgjengelig for studenten raskere og til enhver tid
- gjør det overflødig å lage duplikat-vitnemål
- unngår deling av ulekre pdf-kopier av signerte papirvitnemål
- inngår i avbyråkratisering ved å hoppe over enkelte ledd i arbeidsprosessen rundt oppnådde grader

Kost

Vitnemålet mister

- blåpennsignatur fra dekan og fakultetsdirektør på vitnemålets første side
- blåpennsignatur fra saksbehandler på vitnemålets side 3
- blåpennsignatur fra saksbehandler på diploma supplement (DS)
- at studenten mottar et signert dokument på papir

Fulldigitalisering av vitnemål og digital deling fra resultateiers side, understreker etter vår vurdering behovet for å fjerne fødselsnummerets siste fem siffer (personnummerdelen) fra vitnemålene for bedre å sikre resultateier mot muligheten for identitetstyveri ved elektronisk deling av vitnemålet.

Digitaliseringen bør omfatte alle vitnemål og diploma supplement (DS), inklusive ph.d.-nivået.

Regelverk: hvem gjør hva sentralt/lokalt, hvem skal signere, må regelverk endres når digital signering tas i bruk.

Kvalitetssikring

- signaturen i seg selv innebærer normalt ikke en reell kvalitetskontroll, det skjer ved utskrift.
- vil man trenge en korrekturlest-kontroll (KO) på grader før de sendes til protokoll, slik som for sensur?
- trengs nye rutiner for at noen godkjenner vitnemålet - ev. korrekturleser det?

Hvor er resten av verden sammenlignet med Norge mht. digitalisering? Risikerer vi at resultateiere blir møtt med krav om papir/signatur/annet fra dem de deler vitnemålet med?

Spørsmål vi må ta stilling til internt på UiO

- Bør studentene få et hyggelig brev til digital postkasse som forteller hvordan de finner og deler digitale vitnemålet sitt?
- Trenger noen fakulteter/studieprogram noe annet enn i dag til avslutningsseremonier?
- For oppnådde grader fra 2003 som har usignerte pdf-er i FS i dag, ønsker vi å generere digitalt signerte vitnemål? Ev. bare DS-er?
- Resultateiere som bestiller DS for gamle grader: skal de også være digitale og normalt kun tilgjengelige i Vitnemålsportalen/Studentweb?
- Hva skal studenter som ønsker å ha vitnemålet som veggpyrd gjøre? Kan en løsning for dem være å skrive ut vitnemålets side 1?

Vi ser det slik at vedtak om vitnemål ikke skiller seg fra andre typer vedtak UiO fatter, og at det således ikke er noe i veien for å heldigitalisere signaturprosessen. Jf. § 4-15. Innhenting og behandling av personopplysninger i studieadministrative systemer, fjerde ledd (4):

"Utdanningsinstitusjonen kan fatte vedtak ved helt eller delvis automatisert saksbehandling i sine studieadministrative systemer. Den personen som vedtaket retter seg mot, kan kreve at vedtaket overprøves manuelt av utdanningsinstitusjonen."

Det er mulig man i begynnelsen må/bør en tur innom dekan/fakultetsdirektørnivået, enten på en digital måte eller ved at de signerer på en liste à la en sensurliste (men da må de jo se vitnemålet de signerer for, da er vi like kort, mye papir eller kun proforma signaturer).

Ang. spørsmålet om UHRs gruppe for vitnemål ev. kan gjenoppstå med digitalt fokus, som planleggingsgruppen diskuterte på forrige møte. UiO vil ikke anbefale det. Den forrige vitnemålsgruppen anbefalte hvilke faglige elementer et vitnemål bør inneholde. Endringen for digitale vitnemål har ikke en innholdsmessig faglig komponent.

Hilsen

Jonny og Lena